

ÜDS ÇALIŞMA PLANI

Herhangi bir sınav dönemi boyunca, ortalama bir adayın harcadığı parayı, vakti ve emeği lütfen bir düşünün! Daha sonra, www.osym.gov.tr sitesinde, ÜDS ile ilgili istatistiklerin verildiği bölümü inceleyin. Adayların gösterdikleri onca gayret ve karşılığında elde ettikleri ortalama başarının doğru orantılı olmadığını göreceksiniz. Eğer buraya kadar hemfikirsek, asgari bir müşterekte buluşabilmeli ve bir yerlerde hata yaptığımızı kabul etmeliyiz. Çalışma planımızı ise, bu hataların neler olduğunu anladıktan sonra oluşturmalıyız.

ÜDS sınavına hazırlanan birçok adayın başarılı olmak için 'işlemeyen bir planı' vardır.

Sorun 1. Kimi adaylar daha önce başarılı olmuş arkadaşlarının çalışma yöntemini inceden inceye sorgular; ancak, daha önce başarısız olmuş arkadaşlarının, neden başarısız olduğu ile pek ilgilenmezler.

Çözüm 1. Çoktan seçmeli sınavlarda, yanlışlar elenerek doğruya varılır. ÜDS'de, adayları başarısızlığa götüren nedenleri anlamaya çalışınız. Ortak hataları saptayıp bunları listeleyiniz (deftere ya da bilgisayara). Çalışmaya başladığınızda, başka adaylarla benzer hatalara düşüp düşmediğinizi test etmek için bu listeyi belli aralıklarla (örneğin, ayda bir kez) inceleyiniz. Listede yazılanlarla sizin çalışma sisteminiz arasında benzerlikler varsa, bu bir tehlike işaretidir. Sisteminizi gecikmeden gözden geçiriniz.

Sorun 2. Kendileri için uygun olup olmadığını yeterince araştırmadan, kimi adaylar başkalarına başarı getirmiş bir çalışma sistemini olduğu gibi benimser. İş uygulamaya geldiğinde, bu sistemin pek de kolay oturmayacağı anlaşılır. Ama her işin de bir kolayı vardır: Çalışma sistemiyle ilgili karşılaşılan her zorlukta küçük birer modifikasyon yapılır ve iş kitabına uydurulur. Böylece, başlangıçta büyük beklentilerle benimsenmiş olan başarılı bir sistem, adayın, 'hepsi de birbirinden haklı' arzu ve isteklerine göre metamorfoz geçirir ve kısa zamanda 'kuşa' döner.

Çözüm 2. Başarısı kanıtlanmış bir yöntemi siz de uygulamak isteyebilirsiniz. Ama yöntem sizin öğrenme anlayışınıza ters gelebilir.

- a. Örneğin, başarılı yöntemin sahibi olan kişi karşısına çıkan dilbilgisi kurallarını bir dogma olarak algılayıp kolaylıkla ezberleyebilirken, siz büyük sıkıntılar yaşayabilir ve kararlılıkla masa başına oturmanıza rağmen, nedenini anlamadığınız basit bir kurala takılıp kalabilirsiniz.
- b. Ya da, başarılı bir adayın kelimesi kelimesine çalıştığı, her bir alıştırmalarını sabırla, belki de defalarca çözdüğü bir gramer kitabında, siz, açıklamaları okumakla yetinir ve alıştırmalara el sürmeyebilirsiniz.

Çalışma yönteminizi, kişisel özelliklerinizi dikkate alarak belirlemelisiniz. Bundan ötürü başarınızın gecikmesi söz konusu olacaksa, bunu doğal saymalı ve göze almalısınız. Aksi takdirde, sürekli yöntem değiştirir ve bir gün, artık hiçbir yönteme inanmamaya başlarsınız.

Sorun 3. Kimi adaylar, kendilerine, ulaşamayacakları daha baştan belli olan hedefler koyarlar: Hedef kendilerinden uzaklaştıkça, bu adaylar da disiplinden kopar ve 'İş nasıl olsa bir başka bahara kaldığına göre', çalışmayı hepten bırakırlar. Bu nedenle, her yeni dönemde, bilgilerini 'sil baştan' tekrar etmek zorunda kalırlar. Aradan geçen zaman nedeniyle, bu iş (yani her seferinde tekrar baştan başlamak) bir işkence haline gelir.

Çözüm 3. Önce sakin olunuz ve hedefinizi parçalara ayırınız. Daha sonra, uygulayabileceğiniz, gerçekçi bir çalışma planı hazırlayınız ve bu planın 'efendisi' değil, 'kölesi' olunuz. Önünüzdeki her bir hafta için kolay ulaşılabilir (örneğin, günde yarım saatten haftada toplam 3.5 saatlik) bir hedef belirleyiniz. İlk haftanın sonunda, neler çalışabildiğinizi alt alta yazınız (örneğin, belli bir gramer kitabından alıştırmalarıyla birlikte 5 sayfa, 30 kelime ezberi, 20 ÜDS tipi soru). Bir haftalık hedefiniz aşağı yukarı belirlenmiştir. İkinci hafta için asgari hedefiniz bu listedeki işlerin başarılması olacaktır. Fazlasını yapabilirsiniz, 'Allah bereket versin.' der, torbanıza atarsınız. Ama koşullar ne olursa olsun, asgari hedefi mutlaka tutturmalısınız.

Bu yöntemin başarılı olmasını istiyorsanız,

- a. Bu listede yazılı maddeleri okuduktan sonra, en geç 3 gün içinde uygulamaya geçiniz. Elinizdeki kaynaklar eksik olabilir. Dert etmeyiniz. O eksikler zamanla kapanır.
- b. Sebebi ne olursa olsun, programa iki günden daha fazla ara vermeyiniz. Eksik kalan çalışma saatlerini bir sonraki güne ekleyiniz. Borcunuzu hemen ödeyiniz; birikmesine asla izin vermeyiniz.
- c. Çalışmaya hangi gün, hangi saat başlamaya karar verdiyseniz, o gün ve saatte masa başında olunuz. Planladığınız çalışmayı daha önce yapabilirsiniz. Ertelemeye ise, hayati bir durum ortaya çıkmadıkça, hakkınız yoktur (Merak etmeyiniz ya da boşuna sevinmeyiniz; hayati bir durum genellikle ortaya çıkmaz.).
- d. Çalışmak için hiçbir istek duymasanız, hatta 'kör olasıcı' İngilizce kitaplarını önünüzde görüp mideniz bulansa dahi, masadan kalkmayınız. Yarım saat dediğiniz nedir ki; çabucak geçiverir.
- e. Süre dolup masadan kalktığınızda, doğru düzgün hiçbir şey çalışmamış olabilirsiniz. Ancak, işin önemli bir ayağını başarmış olursunuz: Artık bu sınav için, belli bir disiplin dahilinde süre ayırabilen bir adaysınız.

- f. Asgari çalışma sürelerinizi, uygulayabileceğinizden emin olmadıkça arttırmayınız.
- g. Asgari çalışma süresini ikiye-üç katladığınız gün ya da haftalar olacaktır. Ancak, bu yolla kazandığınız yedek akçeleri, bir sonraki gün ya da haftanın asgari çalışma süresine asla saymayınız. Gündelik çalışma (masa başında, kitap önde -çalışmasanız da- niyet edilen süreyi doldurma) disiplininizi asla bozmayınız.
- h. Sıkıldığınız konuda çalışmayı hemen bırakabilirsiniz. Merak etmeyiniz; biz, o bilgi olmadan da size rehberlik eder, geçmenizi sağlarız. Siz şimdi başka bir şey çalışınız. Örneğin, 5 tane kelime ezberleyiniz ya da birkaç tane çeviri sorusu çözünüz. Hiç yoktan iyidir.
- i. Yaptığınız çalışmayı sınavı başarmak için yeterli görmeyebilirsiniz. Sınavın kapsadığı geniş alanı düşününce, bu konuda haklı da olabilirsiniz. Ama unutmayınız ki, vazgeçerseniz bir sonraki döneme elinizde hiçbir birikim olmadan başlarsınız. Devam ederseniz, elinizde eksik bir birikim olur. Siz de sadece eksik olan kısımdan sorumlu olursunuz. Unutmayınız; 'A little is better than nothing.'

Sorun 4.

Birçok aday sınırlarını gramer, kelime, okuma-anlama ve deneme sınavlarının belirleyeceği bir eksen oluşturmak yerine, düz bir çizgide ilerlemeyi tercih eder (sadece gramer çalışmak, sadece deneme sınavları çözmek gibi). Bu adaylar azımsanmayacak bir bilgi birikimi edinir ama bütünü oluşturamazlar. Örneğin; başarısız geçen bir sınavdan sonra, eksiklerinin sadece metin inceleme bölümü olduğunu fark ederler; bir başka sınavdan sonra ise, aslında sorunun kelime eksikliğinden kaynaklandığına karar verirler. Bu esnada, gittikçe zenginleşen bir 'sınav sonuç belgesi koleksiyonu'na sahip olurlar.

Çözüm 4.

Her sınav döneminde bir konuya ağırlık vererek ÜDS'yi başarmak biraz ham bir hayaldir. Lisan nankördür ve öğrenilenler -hele hele günlük yaşamda kullanılmıyorsa- çabuk unutulur. Bu nedenle, çalışmalarınızı çok yönlü hale getiriniz. Tek bir konuda kendinizi geliştirmek için gereksiz zamanlar harcamayınız:

- a. Örneğin, toplam 5 aylık bir çalışma süresinin 1 ayını, bilgi dağarcığınızda tam olarak oturmadığını düşünerek tense bahsine ayırmayınız. Kendinize şu soruları sorunuz: 1- ÜDS'de bugüne kadar başarılı olmuş kaç adayın tense konusunda gerçekten tam bir bilgisi vardır ya da bu konuya tamamen hakimdir? 2- Tenseler iyice oturacak derken, sınavda şapa oturmanın anlamı var mıdır?
- b. Örneğin, 'Önce gramer ve kelime bilgim iyice gelişsin; deneme sınavlarına ondan sonra başlarım.' demeyiniz. Diğer çalışmalardan çalarak ve ilk başlarda aldığınız düşük notları önemsemeyerek haftada en az bir deneme sınavı çözmeye gayret ediniz.

Sorun 5. Bazı adaylar, yeterli bir bilgi birikimine ulaştıkları zaman, sınavın kendiliğinden çözüleceğini varsayarlar. Bilginin klasik sistemde sınındığı bir sınavda geçerli olan bu varsayım, çoktan seçmeli test tekniğinde çoğunlukla işlemez ve aday başarısız olur; çünkü bilgisini arttırırken gösterdiği çabayı, bu bilgiyi sınamak için gerekli olan testlerden esirgemiş ya da yaptığı test çalışmalarında belirli bir stratejiye bağlı kalmamıştır.

Çözüm 5. Çözüm önerilerine geçmeden önce, klasik sistem sınavlar ile çoktan seçmeli akrobalarını karşılaştırmaya çalışalım:

Klasik sistem bir sınavda ne biliyorsanız onu yazarsınız. Doğruluğundan emin olmadığınız bilgileri sınav kağıdınıza aktarmamaya özen gösterirsiniz. Doğru bildiğiniz kimi yanlışları ise, önünüzdeki kağıda aktarırken duraksamazsınız. Duraksamazsınız çünkü siz onları öyle öğrenmişsinizdir. Sonuç olarak, yanlış bilgilerinizden ötürü vakit kaybı yaşamadan sınavı tamamlar, kağıdınızı teslim edersiniz.

Çoktan seçmeli bir sınavda ise, yanlış bilgiler, doğru bilginin içinden çekilip alınmış dekorasyon malzemeleriyle süslenir. Bu iş öylesine ustalıkla yapılır ki, yanlış cevapları doğrudan ayırt etmek bazen adeta imkansız hale gelir. Bu tıpkı, emniyette bir zanlıyı teşhis etmesi istenen tanığın; saç, bıyık, giyim vs. özellikleriyle zanlıya çok benzeyen kişileri birbirinden ayırt edememesi gibi bir durumdur. Klasik sistem bir sınavda, belki de hiç dikkat çekmeyecek ufacık boşluklar (bilgi/beceri eksiklikleri) bu sayede hemen yakalanır.

Bu sorunun **çözülmesini** istiyorsanız, yaptığınız testlerde sadece doğru cevapları bulmaya odaklanmayınız; yanlış cevapların, neden yanlış olduklarını da anlamaya çalışınız. Çünkü herhangi bir soruya ait yanlış seçenekler, başka bir soruda karşınıza doğru cevap olarak çıkacaktır.

Çoktan seçmeli bir sınavda, aday bazen çetrefil bir soruyu çözmek için gereken bilgi ve beceriye sahip olmadığını fark edemez ya da bunu kabul etmek istemez. Böylece, galibi önceden belli olan acımasız bir boks maçı başlar. Soru, adayın midesine ve karaciğerine sağlıklı sollu çalışmaya başlar. Bir-iki raunt sonra nefesi kesilen aday, rakibinin kendi sıkletinden olmadığını anlar. Aslında aday, bu maçı sonra karşısına çıkacağı rakipleri (soruları) düşünerek bir an önce havlu atması gerektiğini de bilir. Ama bunu bir türlü gururuna yediremez; bu kadar uğraştıktan (sopa yedikten) sonra havlu atmak (başka soruya geçmek) yiğitliğe leke sürdürmek olacaktır! Sonuçta şerefli bir mağlubiyet alınır!

Bu sorunun **çözülmesini** istiyorsanız, ÜDS sınavlarında iki tür soru bulunduğunu kayıtsız ve şartsız kabul ederek işe başlayabilirsiniz: yapabileceğiniz sorular, 'ne yaparsanız yapın' yapamayacağınız sorular. Eğer bu konuda anlaştıysak, sırada kabulü gereken ikinci bir gerçek daha vardır: 80 sorunun 80 tanesine de cevap vermeye çalışarak 52 hedefini tutturamazsınız (100 üzerinden 65 puanı hedefleyen bir adayın durumu örnek olarak alınmıştır. 100 üzerinden 55 puanı hedefleyen bir aday iseniz, verilen rakamları kendinize göre değiştirebilirsiniz.). O halde, bazı

soruları feda edeceksiniz (20-28 soru). Bunu da zarar büyümeden yapacaksınız. İşte biz, buna 'sınav stratejisi' ya da sınav terbiyesi diyoruz. Bu stratejinin oturabilmesi için yaptığınız her tür test çalışmasında, aynı yöntemi izlemeye gayret göstermelisiniz:

- a. Örneğin, 10 soruluk bir gramer testi çözeceğinizi varsayalım. 1- Süreniz 10 dakika ile sınırlıdır. 2- Bir soruyu en çok iki kez okuyup/değerlendirebilirsiniz. 3- Cevabından emin olmadığınız sorularda işaretleme yapmamalısınız.
- b. Örneğin, bir ÜDS deneme sınavı uygulayacağınızı varsayalım. Süreniz 180 dakika değildir. Çünkü 180 dakikalık süre 100 üzerinden 90-100 puan alabilecek adaylar düşünülerek hesaplanmıştır. $100/65=117$ dakikadır. Ancak, yapılamayacak soruları saptamak için harcanması kaçınılmaz olan bir ek süre vardır. Bu süreyi de hesaba katınca, toplam cevaplama süresi pratikte 150 dakikaya kadar çıkar. Bu süreyi aşan ve 65 puanı hedeflemiş bir adaya kullandığı ek süre zarar olarak geri dönecektir (Bkz. Yukarıda anlatılan **boks maçı**).
- c. Yine bir ÜDS deneme sınavı uygulayacağınızı varsayalım. Bölümler için kendinize göre süre ayırmamalısınız (örneğin, gramer + kelime bölümü (1-35 arası sorular) için 60 dakika; çeviri bölümü (36-42 arası sorular) için 20 dakika). Sınavdaki her bölüm için dikkatle hesaplanmış bir toplam cevaplama süresi vardır (Bkz. Sitemizdeki herhangi bir ÜDS deneme sınavı). Bir gramer konusunu anlamak için ne kadar gayret gösteriyor ve kendinizi zorluyorsanız, soru türlerine ayrılan sürelerle uymak için de en az o kadar gayret gösteriniz ve kendinizi zorlayınız. Çünkü alt türlerde süre şaşarsa, toplamda hedefi tutturmak mümkün olmayacaktır.

Özet olarak, ÜDS sınavına çok sağlam bir bilgi birikimi edinerek hazırlanmış olabilirsiniz. Ancak, bu birikiminiz başarıyı garanti etmeyebilir. Bu nedenle;

- a. Sadece teorik bilginize güvenerek yola çıkmayınız.
- b. Soru çözme becerinizi geliştiriniz ve bu işi belli bir 'stratejiye' bağlı kalarak yapınız.
- c. Bu stratejinin kurallarını kendiniz belirlemeye çalışmayınız. Bir akademisyenden beklenen olgunluğu gösteriniz ve zaten belirlenmiş olan normları esas alınız.

Sorun 6. ÜDS adayları arasında kaynak koleksiyonu yapmak yaygın bir hobidir. Koleksiyon geniş olunca, hangi kaynaktan başlanacağına ya da neyin, nasıl çalışılacağına bir türlü karar verilemez. Koleksiyonu zenginleştirmek amacıyla İnternette de bir sürü dosya indirilir. Şöyle bir göz gezdirildikten sonra, indirilen bu 'paha biçilmez' dosyalar kitaplıkta 'ebediyen istirahat' edecekleri İngilizce kaynaklar bölümüne kaldırılır. 'İNDİR-KALDIR' olarak bilinen bu çalışma yöntemi ÜDS'ye hazırlanan adaylar arasında haklı bir üne sahiptir.

Çözüm 6. ÜDS hazırlığı yaparken, mümkün olan en az sayıda kaynaktan yararlanınız. Kaynağın sayısı değil, niteliği önemlidir.

- a. Örneğin, düzeyinize uygun, çalışırken keyif alabileceğiniz, tercihen Türkçe açıklamalı, bol alıştırmalı ve cevap anahtarı güvenilir bir gramer kitabı.
- b. Örneğin, ÜDS/KPDS sınavlarında sıkça karşılaşılan çekirdek kelime hazinesini içeren, eş ve zıt anlamları da veren bir sözlük (sitemizde var) ve bu kelimeleri örnekler içinde kullanan, bol alıştırmalı bir kelime dağarcığını geliştirme kitabı.
- c. Örneğin, dizgisi ve cevap anahtarı güvenilir, içinde ÜDS deneme sınavları bulabileceğiniz ve okuma-anlama soruları dahil, ÜDS türü soruların ayrıntılı çözümlerine yer veren bir kaynak (Sitemiz bu konuda başvurulabilecek güvenilir bir kaynaktır. Bilim dalınız farklı olsa dahi, sitemizde bulunan, özellikle Fen 7 ve Sağlık 8 Deneme Sınavları'nın Çözüm Dosyaları'nı mutlaka çalışınız.).
- d. Mümkünse, ÜDS gramer sorularını, konularına göre ayıran ve cevap anahtarı güvenilir bir ek kaynak.

Çalışma Planı'mızın size fayda getirmesini dileriz.